

25.05.2022

5 клас

Математика

Тема уроку: Комбінаторні задачі (повторення)

Мета уроку: узагальнити знання про комбінаторику та закріпити вміння розв'язувати найпростіші комбінаторні задачі; розвивати логічне мислення, кмітливість; виховувати наполегливість, самостійність.

Хід уроку

Комбінаторика — розділ математики, який вивчає комбінації і перестановки предметів, розміщення елементів, що мають певні властивості тощо.

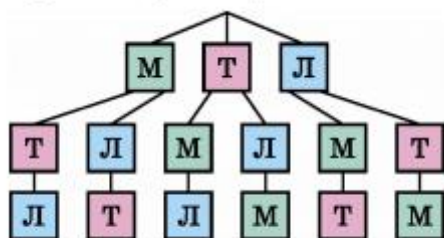
Правило добутку: якщо елемент кожного такого вибору інший елемент A можна обрати m способами, а після B можна обрати (незалежно від вибору елемента A) n способами, то пару елементів A і B можна обрати $m \cdot n$ способами.

Задача 1. На пошті у продажу є 5 різних конвертів, 3 різні марки і 4 різні вітальні листівки. Скількома способами можна купити комплект, що містить конверт, марку та листівку?

Розв'язання. $5 \cdot 3 \cdot 4 = 60$ способів.

Задача 2. Дитина грається трьома іграшками: машинкою, трактором, літачком. Скількома способами їх можна викласти в ряд?

Розв'язання. Використовуючи правило добутку, знайдемо, що іграшки можна розмістити шістьма різними способами ($3 \cdot 2 \cdot 1$). Перевіримо розв'язок задачі за допомогою дерева можливих варіантів (мал. 6).

Мал. 6

Обчислили кількість способів, якими можна розмістити в ряд кілька предметів. Такі розміщення називають перестановками.

Перестановки позначають буквою P . У задачі 3 кількість перестановок з трьох елементів дорівнює $P_3 = 1 \cdot 2 \cdot 3$; аналогічно кількість перестановок з двох елементів $P_2 = 1 \cdot 2$; із чотирьох елементів $P_4 = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 = 24$; з п'яти $P_5 = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 = 120$ і т. д.

Задача 3. У футбольній команді з 11 гравців треба вибрати капітана і його заступника. Скількома способами це можна зробити?

Розв'язання. Капітаном може бути будь-який з 11 гравців. Після вибору капітана на роль його заступника можуть претендувати 10 гравців, що залишилися. Таким чином (за правилом добутку), є $11 \cdot 10 = 110$ різних варіантів.

Домашнє завдання: Повторити §15, №491, 514 – письмово.

Відправити на Human або на електронну пошту smartolenka@gmail.com